

Stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości
w sprawie udziału kuratorów sądowych w pracach grup roboczych
powoływanych na mocy art. 9 a ust. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku
o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.).

Zdaniem Ministerstwa Sprawiedliwości **udział kuratora sądowego w pracach zespołu interdyscyplinarnego lub wyodrębnionej w ramach jego działalności grupy roboczej, należy traktować jako obowiązek w sprawach osób lub rodzin, które jednocześnie pozostają pod dozorem lub nadzorem kuratora.**

W pozostałych sprawach, które nie dotyczą bezpośrednio osób pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora sądowego – ich udział nie jest obowiązkowy.

Art. 11 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku *o kuratorach sądowych* (Dz. U. Nr 98, poz. 1071) stanowi iż, zawodowy kurator sądowy obowiązany jest m.in. do współpracy z właściwym samorządem i organizacjami społecznymi, które statutowo zajmują się opieką, wychowaniem, resocjalizacją, leczeniem i świadczeniem pomocy społecznej w środowisku otwartym.

Przepis ten został doprecyzowany rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 czerwca 2003 roku *w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania uprawnień i obowiązków kuratorów sądowych* (Dz.U. Nr. 112, poz. 1064), które ogranicza działania kuratora zawodowego do spraw podopiecznych albo ich rodzin, pozostających odpowiednio pod dozorem (§ 15 pkt 4), albo nadzorem (§ 3 ust. 1 pkt 8).

Zgodnie z art. 9a ust. 4 ustawy *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*, zwanej dalej „ustawą”, w skład zespołu interdyscyplinarnego **wchodzą** kuratorzy sądowi.

O składzie osobowym grup roboczych decyduje kolegialnie zespół interdyscyplinarny.

Wprawdzie ust 12 ustawy wskazujący na skład grupy roboczej w odniesieniu do kuratorów sądowych nie jest obligatoryjny, to zdaniem Ministerstwa, każdy skład grupy roboczej powinien być dostosowany do sprawy i mieć na względzie dobro osób i rodzin dotkniętych przemocą ze strony sprawcy wcześniej dopuszczającego się podobnych czynów.

Przykładem może być sytuacja rodziny, w której dochodzi do przemocy, a sprawca znajduje się pod dozorem kuratora sądowego lub sąd poddał wykonanie władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego.

Zdaniem Ministerstwa, ustawowe odejście od obligatoryjnego udziału kuratora sądowego w grupie roboczej (art. 9a ust 12 ustawy), ma na celu jedynie racjonalizację czasu

pracy kuratorów, dopuszczając ich nieobecność w pracach grup roboczych w sprawach, w których nie ma potrzeby ich uczestnictwa.

Reasumując, **w sprawach wymagających udziału kuratora sądowego, jego udział w pracach grupy roboczej jest obligatoryjny.** Brak zgody kuratora na udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej powinien podlegać ocenie pod kątem realizacji przez kuratora ustawowego obowiązku, o jakim mowa w art. 11 ustawy *o kuratorach sądowych*.

Należy podkreślić, że wątpliwości co do udziału kuratora sądowego w pracach grup roboczych zdezaktualizowały się wraz z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 lutego 2013 roku w *sprawie sposobu wykonywania obowiązków i uprawnień przez kuratorów sądowych w sprawach karnych wykonawczych* (Dz. U. poz. 335), które w § 20 ust 1 przewiduje, że w przypadku orzeczonego dozoru wobec sprawcy przemocy w rodzinie, do obowiązków kuratora zawodowego należy ponadto uczestniczenie w posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego i grupy roboczej, o których mowa w ustawie *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*.